

2023-5

26. juli 2023

All. nr./brevnr.:

2023-907-0001

Sull./sagsbeh.: MS/jh

Kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimannginnera kommunillu inissiisoqarnissaanik aalajangiinermik atuutsitsisimanninnera isorisariaqarluinnartut

Meeqqanut sisamanut angerlarsimaffimmik avataanut inissinneqarsimasunut anaanaasup (matuma kingornatigut A-mik taaneqartartussap) naammagittaalliutai arlallit Ombudsmandip 2022-mi aamma 2023-mi tiguai. A-p meeraasa sisamat angerlartinneqarnerannik suliaq Ombudsmandip A-p naammagittaalliutai tungavigalugit nammineerluni misissuiffigaa.

A-p meeraai sisamat angerlarsimaffimmik avataanut 22. juli 2016-imi nukinginnartumik inissinneqarput. Meeqqat sisamat taakku angerlarsimaffimminnut 2018-imi pulaarnerminnut atatillugu A-miiginnarput, naak kommuni angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinngikkaluartoq.

Kommuni angerlartitsisoqarnissaanik aatsaat 20. februar 2023-mi aalajangiivoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq A-p meeraasa sisamat angerlarsimaffimminnut nuunnginneranni kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimanninnera kiisalu kommunip inissiisoqarnissaanik aalajangiinermik angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqarnissaata tungaanut atuutsitsisimanninnera Ombudsmandip akuerineqarsinnaanngilluinnartutut isigaa.

Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa kommuni – angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinermut atatillugu – meeqqat sisamat taakku naam-

magittaalliornissamut periarfissaq pillu periarfissamik ilitsersortariaqarnersut naliliisimanngitsoq.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu naliliivoq A-p meeraasalu sisamat inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat aalajangiisuusumik sanngiillisin-neqarsimasoq.

Meeqqap angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqarsimasup angerlarsimaffimminut uterluni nuunnginnerani angerlartitsisoqarnissaanik meeqqanik ta-persersuisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanissaa kommunip siunissami qulakkeertassagaa Ombudsmandip inassutigaa. Kommunip suliani aalajangiiffiusimasuni meeraq naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersortariaqarnersoq naliliisoqarsimanissaa qulakkeertassagaa Ombudsmandip aammattaaq inassutigaa.

Ombudsmandi suliami annertunerusunik kukkussuteqartoqarsimasoq sumigin-naasoqarsimasorlu isumaqarami Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma kommunalbestyrelsi oqaaseqaammik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigai.

(Oqaaseqaat 26. juli 2023-meersoq, j.nr. 2023-907-0001)

Tamatuma kingortigut imatut oqaaseqaateqarpunga:

1. Suut misissorpakka?

Suliaq manna nammineerlunga misissuiffigaara. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15, imm. 1 innersuussutigaa, tassuunalu aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffiginnilersinnaasoq.

Suliamik suliarinninninni A-p meeraasa sisamat angerlarsimaffiup avataanut nukinginnartumik inissinneqarsimasut angerlarsimaffimminnut kommuni angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinngikkaluartoq nuuissimanerat kisiat isummerfiginiarlugu aalajangerpunga.

Oqaatigaara meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inisseqqaarneqarnerannut tunngaviusoq siunertarlu piffissami kommunip meeqqat angerlartinneqarnissaanik aalajangiiffigisaata nalaani suli atuussimanersut oqaaseqaammi matumani isummerfinngikkiga.

Kommuni angerlartitsinermut atatillugu taapersersuiniutinik aallartitsisimariaqaraluarnersoq aammattaaq isummerfiginngilara.

Kiisalu kommunip suliamik allatigut suliarinninnera, matumani kommuni ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassanik suliamut matumunnga attuumassuteqartunik malinnisimanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, isummerfiginngilara.

2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat

B-p meerai sisamat B1, B2, B3 aamma B4 nukinginnartumik inissinneqassasut kommuni 22. juli 2016-imi aalajangiivoq.

A-p meerai sisamat taakku angerlarsimaffiminnut 2018-imi martsimi pulaarnerminnut atatillugu uternatik angerlarsimaffiminniiginnarsimapput, naak kommuni angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimangikkaluartoq.

A-p meerai taakku angerlartinneqassasut kommuni 20. februar 2023-mi allakkatigut sisamatigut aalajangiivoq.

3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.1. Kommunip nammineq suliniuteqarneratigut angerlartitsineq

Inissiineq inissiinerup siunertaa anguneqarpat, inissiinerup siunertani eqqortik-kunnaarpagu imaluunniit inuusuttoq 18-inik ukioqalerpat unitsinneqassaaq, meerrarlu angerlartinneqassalluni. Tamanna meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasuni (matuma kingornatigut meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 40-kkut imaattunik oqaasertaqartukut aalajangersarneqarpoq:

“§ 40. Ikiorssiinissamik suliniuteqarnerit, ikiorssiinissamillu suliniuteqarnerit immikkut ittut kiisalu ikiorssiinissamik suliniuteqarnerit sukannernerit, tak. kapitalini 7-9-ni aalajangersakkat, kiisalu tamakku pillugit suliniuteqareernermi malitseqartitsilluni suliniutit unitsinneqassapput, taakku malillugit sulinermi anguniarneqartut anguneqarpata, imaluunniit ikiorssiinermik suliniuteqarnikkut siunertarineqartut tunngavissaarukkaangata.

Imm. 2. Inatsisartut inatsisaat una malillugu ikiorssiinissamik suliniuteqarnerit kommunalbestyrelse suliniuteqareernermi malitseqartitsinissamik aallartitsisoqarnissaanik aalajangiinngippat, unitsinneqassapput meeraq 18-inik ukioqalerpat, takuuk § 42.”

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 41-kkut aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsi angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqannginnerani suliamik suliarinninnermi iliuitsinik aalajangersimasunik iliuseqassasoq. Meeqqap pisariaqartitaanik angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqartup tunniussisinaaneranik qulakkeerinnineq, meeqqamik oqaloqateqarnerup ingerlaneqarnera kiisalu iliussissanut pilersaarutip suliarineqarnera kommunalbestyrelsip ilaatigut isumagisussaavai.

Inissiisoqarnissaanik aalajangiineq angerlartitsisoqassasoq aalajangisoqarnissaata tungaanut kommunip atuutsittussaavaa.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 41, imm. 1 pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

“Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kommunalbestyrelsi pisussaaffilerpaa misissuinerup nalaani, tassa ikiorssiissutinik unitsitsinissamik aalajangernissaq sioqqullugu, immikkoortut tallimat pingaaruteqartut qulaajaavigineqarsimassasut.

[...]”

Angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqartup meeqqamik inissinneqarsimasumik kommunalbestyrelsip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinissaata tungaanut angerlarsimaffimini najugaqartitsisinaaneranut meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit inatsisilluunniit allat tunngavissiinngillat.

Kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinera angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiqartumut aalajangiinerusussaavoq. Aalajangiineq taamaattoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassanik eqqortitsisuusussaavoq, ilaatigullugu naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuummik imaqtartussaalluni, tak. pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi kapitali 6 aamma 7.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 60, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq meeqqat suliani imminnut tunngasuni naammagittaalliorsinnaatitaasut.

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erseput:

“Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq meeraq naammagittaalliorsinnaatitaasoq. Tamanna inatsimmut ilanngunneqarpoq, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut isumaqatigiissutaanni aalajangersarneqartoq meeqqat pisinnaatitaaffeqarnerat qulakkeermallugu. Meeqqat tamarmik tusarneqarnissaq pisinnaatitaaffigaat, meeqqamullu tunngasuni tamani peqataatinneqartussaalluni, naammagittaalliorsinnaanerullu ilanngunneqarnera tamatumingga nukittorsaaneruvoq malunnaateqarluartoq. Aalajangersakkami aallaaviuvoq meeqqat qassinilluunniit ukioqaralarunik tamarmik naammagittaalliorsinnaanerat, meeqqalli illersornissaa eqqarsaatigalugu kommunimi ingerlatsiviup meeqqap naammagittaalliorsinnaaneramik ilitsersuummi qulakkeertariaqarpaa suliani tamani ersarissumik meeqqamut ataatsimut tunngasuinnarmik nalilersuisarnissaq, meeqqap naammagittaalliornerup kingunerisinnaasai pillugit paasinninnissaminut naammattumik inerisimanera eqqarsaatigalugu. Eqqarsaatiginninnerit isumaliutiginninnerillu tamakku ingerlatsiviup meeqqamik naammagittaalliornermut ilitsersuutaani ilaasariaqarput aammalu naammagittaalliornermut ilitsersuummut atatillugu meeqqamut paasissutissiissutigineqarsimassallutik.”

4. Kommunip isumaa

Kommunip allakkani 7. juli 2022-meersuni ilaatigut makku paasissutissiissutigai:

“[...]

Qeqqata Kommuniani Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfiup aamma paasisutissiissutigisinnaavaa [A-p] meeqqami sisamat pisortatigoortumik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaataa suli suliarineqartoq, Atugarissaanermullu Ataatsimiititaliamit august 2022-mi suliarineqarniartoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip oqaaseqaatimini 22. februar 2023-meersumi ilaatigut makku paasisutissiissutigai:

“[...]

Meeqqat atugaat pillugit nalunaarutiginninnerit arlallit Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfiup ukiut ingerlaneranni tigusarsimavai, taakkunanilu isumaginninnermi piigaartoq aamma akuliutsinneqartarsimalluni.

Meeqqat 2015-imi nukinginnartumik inissinneqarsimapput, ukioq taanna angerlartinneqarsimallutik, 2016-imilu inisseqqinneqarsimallutik.

Meeqqat 2018-imi martsimi sapaatit akunnerata naanerani anaanaminniissimapput, angajoqqaarsiaminnullu uteqqinngisaannarsimallutik, Atugarissaanermummi Immikkoortortaqarfik anaanaasup [A-p] allakkatigut saaffiginnissutaanik tigusaqarsimammat. Meeqqanik inissiiviusup allanngortinneqarnissaa siunertaasimagaluarpoq, Atugarissaanermullu Immikkoortortaqarfik meeqqanut taama amerlatigisunut angajoqqaarsiaasinnaasunik taamani nassaarsinnaasimangilaq. Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfik tamatuma kingornatigut aalajangerpoq meeqqat angerlarsimaffimmiiniginnessasut, anaanaasup angerlarsimaffimmi atugaasa tamanna ajornartingippasuk, meeqqat angerlartinneqarsinnaanerit siunertaralugu.

Anaanaasoq meeqqanilu Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffianni Ilaqutariinnik Sullissiviup ataanittumi najugaqarput. Anaanaasup angajoqqaajusinnaassusia ukiup affaata missaani nakkutigineqarlunilu malinnaavigineqarpoq, angerlartitsiniarluni sulinermi atugassatut.

Meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaammik suliani 2018-imeersuni mappimiluunniit sulianik imalimmi nassaassaqaanngilaq, [A-li] Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffiannut Ilaqutariinnik Sullissiviup ataanittumut nuummat najoqatigiittarneq pillugu isumaqatigiissusiortoqarsimavoq, meeqqat tamarmik Ilaqutariinnik Sullissivimmit malinnaavigineqartumik anaanaminniiginnarsinnaanerit siunertaralugu.

Suliarli assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiititaliami 19. marts 2018-imi oqaluuserineqarsimavoq, angerlarsimaffimmi tapersersorteqartitsinerup akuerineqarnissaa inassuteqaatigalugu. Allaffeqarfilli angerlarsimaffimmi pissutsit misissorneqassasut aalajangerpoq, suliamimmi allaaserinninnermi oqaatigineqarmat anaanaasup 2018-imi februarimi erninera sioqqutillaarlugu quuanik misissuinnermi positiviusoq paasineqarmat. Ilanngussaq 2 takuuk.

[A-p] meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik 2021-imi qinnuteqarneranut atattillugu isumaginninnikkut misissuineq ingerlanneqarpoq, iliuusissanullu pilersaarut suliarineqarluni, suliaq assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiititaliamut nassiuinneqarluni meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaat akuerineqassasoq inassuteqaatigalugu, suliarli suliamik suliarinnittumut utertinneqarluni, akuersisoqarnissaanik inassuteqaateqartoqannginnerani pissutsit ilaqutariit atugaat sukumiinerusumik misissoqqullugit.

Angerlartitsisoqarnissaa massakkut akuerineqarpoq, 20. februar 2023-mi ullulerneqartumik, taamaattumillu ataatsimiititaliap siulittaasua ataatsimiititaliaq sinnerlugu aalajangiilluni. Siulittaasup aalajangiinera [A-mut] ulloq taanna tunniunneqarpoq.

[...]

4. Meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik kommuni soq aalajangiisimanniginersoq apeqqut eqqarsaatigalugu [A] tamatuma nalaani katsorsartippoq, Ilaqutariinnik Sullissivimmit malinnaavigineqartumik, taamaattumillu 2018-imi julimit 2019-imi januarimut Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffianni meeqqallu najugaqarlutik, 4. januar 2019-imi nammineq initaarnermi tungaanut.

Angerlarsimaffimmi pissutsit misissorneqartillugit isumaginninnermi pigaartooq 2019-imi februarimi akuliutsinneqarpoq, Atugarissaarnermullu Immikkoortortaqarfik 2019-imi martsimi nalunaarutiginninnermik ernumanartumik tigusaqarluni, taamaattumillu Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfiup angerlarsimaffimmi pissutsit misissortariaqalersimallugit, tassami meeraq [B1] kinguaassiuutitigut killissanik qaangiivigineqarsimammat, tamannalu Atugarissaarnermut Immikkoortortarfiup politiinut nalunaarutigisariaqarsimallugu, tassani [A-p] aappaa [...] pasisaammat.

Naak angerlarsimaffimmi pissutsit pitsanngoriangaatsiarsimagaluartut aapparit hashimik atuisuupput, tamatumalu angerlartitsiniarnerup ingerlanera aamma kigaallatsisimallugu. Ilaqutariit atugaannik 2020-mi sukumiinerusumik misissuinnermi aappaarit

hashitorsimangersut misissorneqarneranni hashitorsimangitsut paasineqarpoq, taamanimiillu tamanna eqqarsaatigalugu misissuisoqaqqissimanani.

Meeqqalli misissuinerup ingerlaqqinnerani angerlarsimaffimminniiginnarsinnaanerat A-tugarissaarnermut Immikkoortorta qarfiup 2018-imi akuerisimavaa, taamaatumillu anaanaasoq meeqqanut tapiissutinik meeqqanullu akilersuutinik tunineqarsinnaasarsimalluni. Pisortatigoortumik angerlartitsinikkut misissuinerup ingerlaqqinnissaanik suliniuteqarneq tamatumunnga peqatigitillugu ingerlaqqippoq.

[A-p] meeqqat sisamat taakku tamarmik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaataa massakkut pisortatigoortumik aalajangiiffigineqarpoq, aalajangiinerlu taanna ataatsimiititaliap siulittaasuata 20. februar 2023-mi aalajangiineratigut pivoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

5. Uanga naliliinera

5.1. Kommuni nammineq suliniuteqarneratigut angerlartitsineq

Kommuni A-p meerai sisamat nukinginnartumik inissin-neqassasut 22. juli 2016-imi aalajangiisimavoq.

Meeqqat angerlarsimaffimminnut 2018-imi martsimi pulaaramik A-miiginnarsimapput.

Paasisara unaavoq angerlarsimaffimmut pulaarfissaq naammat angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarnissaanik aalajangiineq kommunip atuutsissimangikkaa, A-mmi meerai sisamat A-miiginnalersimammata.

Kommuni angerlarsimaffimmut pulaarfissap naaneranut atatillugu angerlartitsisoqarnissaanik A-mut allakkatigut oqaasiinartigulluunniit aalajangiisimangilaq. A-p meerai naammagittaalliornissamut periarfissaqarnerannik nalunaarfigineqasangersut kommuni naliliisimangersoq suliame allagaatit tunngavigalugit takusinnaanngilara.

Kommuni uannut oqaaseqaammuni 22. februar 2023-meersumi oqaatigaa meeqqat ilaqutaariinni paarsaqartartuni allani inissinneqarnissaat kommunip kisaatigisimagaluaraa, kommunili piffissami tassani ilaqtariinnik paarsaqartartunik allanik nassaarsinnaasimangitsoq. Uanga naliliinera unaavoq kommunip ila-

qutariinnik paarsaqartartunik pissaaleqinerata meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasup angerlarsimaffimminut nuunnginnerani angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqarsimassasoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi piumasaqaataasoq saneqqunneqarsinnaalersingikkaa. Uanga nalilii-nera aammattaaq unaavoq kommunip inissiisoqarnissaanik aalajangiinermik atuutsitsisussaataanerani kommunip ilaqutariinnik paarsaqarsinnaasunik pissarsinnaanera apeqqutaanngitsoq.

Kommunip oqaaseqammi 22. februar 2023-meersumi manna aammattaaq inneruussutigaa, tassalu meeqqat misissuinerup ingerlaqqinnerani angajoqqaa-minniiginnarsinnaanerat kommunip "akuerisimagaa". Kommuni angerlartitsinermik tamanna pillugu aalajangiisoqarsimatinnagu akuersissutiginnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq takusinnaavara.

Kiisalu kommunip oqaaseqammi 22. februar 2023-meersumi oqaatigaa pisortatigoortumik angerlartitsiniarneq meeqqat atugaannik misissuinermut peqatigitillugu ingerlasimasoq. Oqaatigaara meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit inatsisilluunniit allat pisortatigoortumik angerlartitsiniarnermik pisortatiguunngitsumilluunniit angerlartitsiniarnermik oqartarnermik atuinngitsut. Taamaattumik taamatut immikkoortisimatitsineq paatsuungassutigaa.

A-p meerai angerlartinneqassasut kommuni 20. februar 2023-mi allakkatigut aalajangiivoq.

A-p meeraasa sisamat angerlarsimaffimminnut nuunnginneranni kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimanginnera kiisalu kommunip inissiisoqarnissaanik aalajangiinermik angerlartitsisoqarnissaa pillugu aalajangiisoqarnissaata tungaanut atuutsitsisimanginnera akuerineqarsinnaanngilluinnartutut isigaakka.

Oqaatigaara A-p meerai naammagittaalliornissamat periarfissamik ilitsersorneqarsimangersut suliame allagaatinit kommunimit tigusanni takuneqarsinnaanngitsoq.

A-p ineqarnermut tapiissutisisinnaanginnera, meeqqanut akilersuutinik pisinnaanginnera meeqqanullu tapinik tunineqarsinnaanginnera kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimanginnerata ilaatigut nassataraa. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut angerlartitsisoqarnera pillugu naammagittaalliornissamut periarfissaqarsimanginnera aalajangiisoqarsimanginnerata taamatuttaaq nassataraa. A-p meeraasalu sisamat inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat taamaattoqarnerata aalajangiisuusumik sanngiillisissimavaa.

Meeqqap angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqarsimasup angerlarsimaffimminut nuunnginnerani angerlartitsisoqarnissaanik meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanissaa kommunip siunissami qulakkeertassagaa kiisalu kommunip suliani aalajangiiffiusimasuni meeraq naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitersuummik tunineqartariaqarneraq naliliisoqarsimanissaa qulakkeertassagaa inassutigaa.

Kommuni qinnuigaara inassutigisama kommunip qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersinneraa uannut nalunaarutigeqqullugu.

Suliami annertunerusunik kukkussuteqartoqarsimasooq sumiginnaasoqarsimasorlu isumaqarama Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma kommunalbestyrelsi oqaaseqaammik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka.

Oqaaseqaat manna oqaaseqaammi pineqartut kikkuussusii ilisarnarunnaarsillugit nittartakkanni tamanut saqqummiunneqarumaarpoq 2023-milu ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarumaarluni.

Oqaaseqaatip matuma assilinera A-mut nassiuppara.

SULIAP INGERLASIMANERATA ALLAASERINEQARNERA

A-p meerai sisamat B1, B2, B3 aamma B4 angerlarsimaffimmit pinngitsaaliissummik 22. august 2015-imi peersinneqarsimapput, 20. november 2015-imilu angerlarteqqinneqarsimallutik.

A-p meerai sisamat angerlarsimaffimmit 22. juni 2016-imi pinngitsaaliissummik peersinneqaqqissimapput.

A-p meerai sisamat taakku angerlarsimaffimminnut 2018-imi martsimi pulaarnerminnut atatillugu uternatik anaanaminniiginnarsimapput, naak kommuni angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimangikkaluartoq.

Kommunip B1 7. marts 2019-imi oqaloqatigaa, A-mmi kommuni attaveqarfigisimammagu, panimmi taassuma kinguaassiuutitigut killisanik qaanngivigineqarsimamera pillugu. A-p angutaataa kommunip politiinut tamanna tunngavigalugu unnerluutigaa.

Meeqqat sisamat tamaasa immikkoortillugit isumaginninnikkut misissuinerit, asigeeqisulli, 15. oktober 2020 ingerlanneqarsimapput.

A-p meeqqami sisamat angerlartinneqarnerannut atatillugu piffissaq kommunip suliamik sularinninnerminut atugaa uannut 12. april 2022-mi naammagittaalliutigaa.

Kommuni 20. april 2022-mi qinnuigaara suliامي allagaatit tamaasa uannut nas-siuteqqullugit.

Suliامي allagaatit 19. maj 2022-mi tiguakka.

Suliamut malitseqartitsissut 1. juni 2022-mi tiguara, kommunillu ilaatigut makku oqaatigai:

“[...]”

Atugarissaarnermut Immikkortorta qarfiup aamma paasissutissiissutigissavaa meeqqat ilaqutariinni paarsassatut inissinneqarsimasut, ukiunilu kingullermi marlussunni [A-mi] najugaqarsimasut, angerlartinneqarnissaat [A-p] qinnuteqaatigisimagaa, anaanaasorlu angerlartitsisoqarnissaanik taamani qinnuteqarsimanngilaq, meeqqalli ilaqutariinnik paarsaqartartunik pissarsisinnaannginnermut atatillugu angajoqqaaminniissimasut.

Angerlartitsisoqarnissaanik siullermik qinnuteqartoqarnerani assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiititaliamut aamma Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliamut inassuteqaasiortoqarpoq, suliarli assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiititaliami oqaluuserineqarani suliamik suliarinnittumut utertinneqarpoq, tassami nalunaarutiginninnerit amerlanerusut sukumiinerusumik misissuiffigineqarsimanngitsut ti-guneqarsimammata, taakkulu inassuteqaammut ilanngunneqartussaallutik.

Atorfik piffissap ingerlanerani inuttaaruppoq, aatsaallu massakkut inuttaleqqinneqarpoq misissuinerillu aallarteqqinnialerlutik, taamaattumillu paasissutissiissutigisinnavarput Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliaq angerlartitsisoqarnissaanik qinnuteqaat pillugu aalajangiisimanngitsoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

B-p naammagittaalliuutaa 12. april 2022-meersoq ingerlateqqillugu kommunimut 9. juni 2022-mi nassiuppara, kommunilu qinnuigalugu saaffiginnissut suliareqqullugu. Tamatumunnga atatillugu malugeqqullugu oqaatigaara angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarnissaanik angerlartitsisoqarnissaanilluunniit aalajangiinerit allakkatigoortuusussaasut. “Meeqqanik [inuusuttunillu] inissiisarneq angerlartitsisarnerlu pillugit sulianik misissuineq” nittartakkanni 9. maj 2022-mi tamanut saqqummiunneqartoq aammattaq innersuussutigaa.

Kommunip allakkatigut 7. juni 2022-meersutigut makku paasissutissiissutigai:

“[...]

Qeqqata Kommuniani Atugarissaarnermut Immikkoortorta qarfiup aamma paasissutissiissutigisinnavaa [A-p] meeqqami sisamat pisortatigoortumik angerlartinneqarnissaanik qinnuteqaataa suli suliarineqartoq, Atugarissaanermullu Ataatsimiititaliamit august 2022-mi suliarineqarniartoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p meeqqami sisamat angerlartinneqarnissaanik kommunip suli aalajangiisimannginnera uannut 11. januar 2023-mi naammagittaalliuutigeqqippaa.

Kommunip Atugarissaarnermut pisortaata suleqatima ilaannik oqarasuaatikkut 13. januar 2023-mi aamma 20. januar 2023-mi oqaloqateqarnermini paasissutissiissutigaa A-p meeraasa sisamat angerlartinneqarnissaat pillugu sulii aalajangiisqarsimanngitsoq, kommunimi nalunaarutiginninnernik arlalinnik misissorneqartussanik tigusaqarsimammat. Suliaq angerlartitsineranut tunngasoq Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliami 2023-mi februarimi suliarineqarniarloq Atugarissaarnermut pisortap sulisunnut paasissutissiissutigaa.

A-p naammagittaalliuutaata 11. januar 2023-meersup suliarineqarnissaa 24. januar 2023-mi itigartitsissutigaa, suliarimi Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliami 2023-mi februarimi suliarineqarniarloq kommunip sulisunnut oqaatigimma-gu.

A-mulli allakkanni 24. januar 2023-meersuni oqaatigaara suliap ingerlasimaneraniq allaaserisaata suliamik nammineerluni misissuiffinninninermik aallartitsinissannut pissutissaqalersikkaanga, kommunip meeqqanik sisamanik taakkuninnga angerlartitsineranut atatillugu suliamik suliarinnissimanera misissorniarlugu.

Kommuni 24. januar 2023-mi qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa uannut nas-siuteqqullugit, makkulu aammattaaq oqaatigalugit:

“[...]”

3. Kommuni aammattaaq qinnuigaara [A-p] meeraasa sisamat angerlartinneqarnerannut atatillugu kommunip suliami iliuuserisimasaasa ullui tullerriiarlugit takussutissiaq sukumiisoq suliareqqullugu.

4. Kommuni taamatuttaaq qinnuigaara meeqqat [A-mut] uterlutik 2018-imi martsimi nuummata kommuni angerlartitsineq pillugu sooq aalajangiisimannginnersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi (matuma kingornatigut meeqqanik tapersuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 41-mi inissiineq unitsinneqassasoq aalajangiisqarsinnaalersinnagu kommunalbesty-

relsip pissutsinik pingaarutilinnik tallimanik qulaajaasimanissaanik piumasqaateqar-toqarnera innersuussutigaa.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 41, imm. 1-ikkut ilaatigut aalajangersarneqarpoq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummiaqartoq meeqqap pisariaqartitaanik, pisariaqarpat meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu tapersersuilluni ikiorsiiniutit atorlugit, naammassinnissinnaanersoq kommunalbestyrelsip qulaajassagaa, kiisalu meeqqat angajoqqaallu angerlartitsinissamut piareersarluarneqarnissaat kommunip qulakkiissagaa.

[...]”

Kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinerisa sisamat assigiinnik oqaasertallit assilineri marloriarlunga tiguakka. Aalajangiinerit assilineri siullermik tigugakkit 20. februar 2023-mi ullulernerqarsimapput. Aalajangiinerit assilineri aappasaanik tigugakkit 16. februar 2023-mi ullulernerqarsimapput. Immikkoortortaqrifiup pisortaata e-mailikkut 8. juni 2023-meersukkut paasissutissiissutigaa kommuni 20. februar 2023-mi aalajangiisimasoq. Tamanna tunngaviutippara.

Angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinernit sisamanit assigiinnik oqaasertalinnit taakkunanga makku erserput:

“Pillugu: [B1] [inuusoq ...] angajoqqaatut oqartussaassusillip qinnuteqarneratigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasumik angerlartitsinissamik qinnuteqaat.

Matumuuna nalunaarutigineqassaaq meeraq pineqartoq [B1] [inuusoq ...] angajoqqaatut oqartussaassusillip qinnuteqarneratigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasumik angerlartitsinissamik qinnuteqaat Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliap siulittaasuata ulloq 20.02.2023 aaliangiiffigimmagu.

Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliap siulittaasuata qinnuteqaatigineqartoq unaasoq akuersissutigaa: [B1-ip] angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqarsimasup angerlartinneqarnissaanik qinnuteqaat.

Angerlartitsinissamik innersuussutip akuerineqarneranut toqqammavigineqarpoq angelarsimaffiup avataanut inissiinerup nalaani pissutsit atuuttut toqqammavigineqarsimasut atuukkunnaarsimammata, tamannalu aaliangiineq meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartsut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq § 41 imm. 2 aamma 3 tunngavigineqarput (inatsisit atorneqartut quppernermi tullermi takuneqarsinnaapput.”

Suliami allagaatit 7. februar 2023-mi tiguakka.

Kommunip oqaaseqaataa 22. februar 2023-meersoq 8. marts 2023-mi tiguara, kommunillu tassani ilaatigut makku oqaatigai:

“[...]

Meeqqat atugaat pillugit nalunaarutiginninnerit arlallit Atugarissaanermut Immikkoortorta qarfiup ukiut ingerlanerani tigusarsimavai, taakkunanilu isumaginninnermi pigartoq aamma akuliutinneqartarsimalluni.

Meeqqat 2015-imi nukinginnartumik inissinneqarsimapput, ukioq taanna angerlartinneqarsimalutik, 2016-imilu inisseqqinneqarsimallutik.

Meeqqat 2018-imi martsimi sapaatit akunnerata naanerani anaanaminniissimapput, angajoqqaarsiaminnullu uteqqinngisaannarsimallutik, Atugarissaanermummi Immikkoortorta qarfik anaanaasup [B-p] allakkatigut saaffiginnissutaanik tigusaqarsimammat. Meeqqanik inissiiviusup allangortinneqarnissaa siunertaasimagaluarpoq, Atugarissaanermulli Immikkoortorta qarfik meeqqanut taama amerlatigisunut angajoqqaarsiaasinnaasunik taamani nassaarsinnaasimangilaq. Atugarissaanermut Immikkoortorta qarfik tamatuma kingornatigut aalajangerpoq meeqqat angelarsimaffimminiginnassasut, anaanaasup angelarsimaffimmi atugaasa tamanna ajornar-inngipassuk, meeqqat angerlartinneqarsinnaanerit siunertaralugu.

Anaanaasaoq meeqqanilu Anaanap Meeqqallu Angelarsimaffianni Ilaqutariinnik Sulilissiviup ataanittumi najugaqarput. Anaanaasup angajoqqaajusinnaassusia ukiup affaata missaani nakutigineqarlunilu malinnaavigineqarpoq, angerlartitsiniarluni sulinermit atugassatut.

Meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaatinik suliani 2018-imeersuni mappimiluunniit sulianik imalimmi nassaassaqaangilaq, [A-li] Anaanap Meeqqallu

Angerlarsimaffiannut Ilaqutariinnik Sullissiviup ataaniittumut nuummat najoqatigiit-tarneq pillugu isumaqatigiissusiortoqarsimavoq, meeqqat tamarmik Ilaqutariinnik Sul-lissivimmit malinnaavigineqartumik anaanaminniiginnarsinnaanerit siunertaralugu.

Suliarli assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiititaliami 19. marts 2018-imi oqaluuserineqarsimavoq, angerlarsimaffimmi tapersersorteqartitsinerup akuerine-qarnissaa inassuteqaatigalugu. Allaffeqarfilli angerlarsimaffimmi pissutsit misissorne-qassasut aalajangerpoq, suliamimmi allaaserinninnermi oqaatigineqarmat anaanaa-sup 2018-imi februarimi erninera sioqqutillarlugi quuanik misissuinnermi positivusooq paasineqarmat. Ilanngussaq 2 takuuk.

[A-p] meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik 2021-imi qinnuteqarneranut atatillugu isumaginninnikkut misissuineq ingerlanneqarpoq, iliuusissanullu pilersaarut suliarineqarluni, suliaq assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiititaliamut nassiuunneqarluni meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaat akuerineqassasooq inas-suteqaatigalugu, suliarli suliamik suliarinnittumut utertinneqarluni, akuersisoqarnis-saanik inassuteqaateqartoqannginnerani pissutsit ilaqutariit atugaat sukumiinerusu-mik misissoqqullugit.

Angerlartitsisoqarnissaannik massakkut akuersisoqarpoq, 20. februar 2023-mi ulluler-neqartumik, taamaattumillu ataatsimiititaliap siulittaasua ataatsimiititaliaq sinnerlugu aalajangiilluni. Siulittaasup aalajangiinera [A-mut] ulloq taanna tunniunneqarpoq.

[...]

4. Meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik kommuni soq aalajangiisimanngin-nersooq apeqqut eqqarsaatigalugu [A] tamatuma nalaani katsorsartippoq, Ilaqutariinnik Sullissivimmit malinnaavigineqartumik, taamaattumillu 2018-imi julimit 2019-imi januarimut Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffianni meeqqallu najugaqarlutik, 4. ja-nuar 2019-imi nammineq initaarnermi tungaanut.

Angerlarsimaffimmi pissutsit misissorneqartillugit isumaginninnermi pigaartooq 2019-i-mi februarimi akuliutsinneqarpoq, Atugarissaarnermullu Immikkoortortaqarfik 2019-i-mi martsimi nalunaarutiginninnermik ernumanartumik tigusaqarluni, taamaattumillu Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfiup angerlarsimaffimmi pissutsit misissorta-riaqalersimallugit, tassami meeraq [B1] kinguaassiuutitigut killissanik qaangiivigine-qarsimammat, tamannalu Atugarissaarnermut Immikkoortortarfiup politiinut nalunaa-rutigisariaqarsimallugu, tassani [A-p] aappaa [...] pasisaammat.

Naak angerlarsimaffimmi pissutsit pitsanngoriangaatsiarsimagaluartut, aappariit hashsimik atuisuupput, tamatumalu angerlartitsiniarnerup ingerlanera aamma kigaal-latsissimallugu. Ilaqutariit atugaannik 2020-mi sukumiinerusumik misissuinermi aappariit hashitorsimanersut misissorneqarneranni hashitorsimanngitsut paasineqarpoq, taamanimiillu tamanna eqqarsaatigalugu misissuisoqaqqissimanani.

Meeqqalli misissuinerup ingerlaqqinnerani angerlarsimaffimminniiginnarsinnaanerat Atugarissaarnermut Immikkoortortaqaqfiup 2018-imi akuerisimavaa, taamaatumillu anaanaasoq meeqqanut tapiissutinik meeqqanullu akilersuutinik tunineqarsinnaasarsimalluni. Pisortatigoortumik angerlartitsinermik misissuinerup ingerlaqqinnissaanik suliniuteqarneq tamatumunnga peqatigitillugu ingerlaqqippoq.

[A-p] meeqqat sisamat taakku tamarmik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaataa massakkut pisortatigoortumik aalajangiiffigineqarpoq, aalajangiinerlu taanna ataatsimiititaliap siulittaasuata 20. februar 2023-mi aalajangiineratigut pivoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)